

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Факультет іноземних мов
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2019 р.*

Харків – 2019

інтереси жінок і оптимізували соціальну обстановку для розвитку китайських жінок, забезпечивши всебічний прогрес справи жінок. Китайські жінки не лише мають рівні з чоловіками права в політиці, економіці, культурі, суспільстві і сім'ї, але мають і особливі права. Ці особливі права також є важливою складовою в справі захисту і забезпечення основних прав людини. У Китаї цьому приділяють все більшу увагу уряд і суспільство. Завдяки спільним зусиллям китайського уряду і різних громадських кіл становище китайських жінок явно поліпшилося. Загальний культурний рівень жінок всебічно покращився. Розвиток і прогрес жінок вступили до нового сприятливого періоду. Китайську жінку у 21 сторіччі поважають, вона користується сильним авторитетом.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дарбанова Н.О. та Ільїн П.Ю.: Гендерні стереотипи у фразеологізмах російської та китайської мов: порівняльний аналіз. Улан-Уде, 2016. – 24-25с.
2. Зміна статусу китаянок – права жінки у Китаї [Електронний ресурс.] URL: <http://www.goodchina.ru/v-kopilku-turista/314-izmenenie-statusa-kitayanok-prava-zhenshchin-v-kitae.html>)
3. Положення жінки в Китаї [Електронний ресурс.] URL: <http://centralru.ru/kitayski-hanyu/istoriya/polozhenie-zhenschiny-v-traditsionnom-kitae>
4. Сідіхменов В.Я. Китай: сторінки минулого. Москва, 1987. – 446 с.

ЗНАЧЕННЯ КОЛЬОРУ В КИТАЇ

Алексєєнкова Юлія Олександрівна, студентка 1 курсу

Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

Науковий керівник: С.С.Науменко

У китайській мові слово «колір» складається з двох ієрогліфів: 颜 (yán) і 色 (sè). У давнину, однак, використовувався тільки один ієрогліф - 色. Проте, вже при династії Тан, 颜色 став використовуватися для позначення кольору в цілому.

Китайці ще з давніх часів шукали різноманітні глибинні смисли в усьому, що оточувало їх. Вони й зараз надають велике значення традиціям, пов'язаними з кольорами, які приховують різні символи.[1] Стародавні люди Китаю пов'язували барви з теорією світобудови, де посередині центр, а навколо нього сторони світу, та визначали п'ять стихій: вогонь, дерево, метал, землю, воду, які в свою чергу перегукувались із явищами природи і життям народу.[2]

Центр - це Китай, йому відповідає жовтий колір (黄色), адже ґрунт цієї держави жовтуватий (складається з дрібних частин піску, які приніс

вітер з пустель Центральної Азії). Він відповідає за стабільність, закон, родючість, успіх і вічність, споконвіку мав відношення до імператорської сім'ї, бо протягом довгого часу тільки імператори або дуже знатні персони мали право носити жовтий одяг і аксесуари. [4] Відповідний цьому кольору є міфологічний персонаж - дракон з п'ятьма кігтями (визначає панування світом). Правитель, що об'єднав більшість Китаю, мав ім'я Хуан-ді (Жовтий імператор), а річка Хуанхе (Жовта річка) вважається «матір'ю» всіх китайців.

Та з цим кольором треба бути обережніше - його використання в друкованих матеріалах має специфічний душок.

Схід уособлює зелений або синьо-зелений (录色, 青色). У давнину існував тільки ієрогліф 青, який був і синім і зеленим одночасно. Йому відповідає молодість, весна, вітер Стихія цього краю – дерево.[4] Бірюзовий дракон (Цінлун) виступає захисником від усіляких нечистих сил, зображувався на доброзичливих картинах як джерело різних багатств, але також володіє мудрістю і величезною силою, але може, нести і руйнування.

Червоний (红色) це південь з буйством життя, співвідноситься з стихією вогню і Сонця (максимальна життєва сила і активність). Це колір радості, щастя, літа, свята. Під час весільної церемонії наречена, за традицією, одягає червоне вбрання, а на свято Весни (Новий рік за традиційним китайським календарем) китайці наклеюють на двері будинків парні ієрогліфічні написи з побажаннями, написаними на червоному папері, та всюди розвішують червоні ліхтарі. Коли нагороджують тих, що відзначилися в навчанні та праці, китайці підносять їм червоні квіти. Червоний птах (Фенікс) втілює мудрість, а Вогняний імператор Янь-ді (Шень-Нун) життя. [3]

Нерідко такий колір пов'язують з комунізмом, проте не треба плутати традиційне з політичним - в давнину він не мав відношення до революції.

Білому кольору (白色) у китайській традиції відповідає західна частина світу і першоелемент «метал», адже на заході найвищі гірські вершини Азії, де в передгір'ях колись добували метали. Це суперечливий колір, бо асоціюється одночасно з віроломством і чистотою. Так Білий тигр (Байху) є владикою світу, руйнівного для людини, охоронцем від злих сил і стражем місця мертвих. Тому зображення білого тигра є оберегом.

На траурних церемоніях в Китаї замість чорного використовується білий колір.

Північ пов'язана з чорним кольором (黑色) та водою – там текли невідомі темні річки (Амур звучить як Хейлунцзян 黑龙江 - річка чорного дракона); символізує зиму і місяць, але це не колір трауру - це колір потаємного перетворення. [5] Воїн Сюаньбу, «чорна черепаха», що має

властивості черепахи та змії, символізує пізнання і вченість, поглиблення в непізнане (черепаха – довголіття, вода – пам'ять, а змія – мудрість). [6]

Отже, в Китаї існує багато кольорів та усі вони мають свою символіку та функцію: від щастя до суму, від бідності до багатства, від смерті до весілля, появляються в народних звичаях, архітектурі та живопису. Схід має багато протилежностей стосовно кольорів з іншими державами та це робить його культуру тільки цікавішою та яскравішою.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шевчук О.П. «Цветобозначения китайского языка, их особенности и национально-культурная специфика», Москва, 2005
2. 金山词典 2007 年。 – 北京大学出版社。 – 2007 年, CD 专业班
3. Значення кольору у різних народів [Електронний ресурс] — 2013.— Режим доступу: <http://www.liveinternet.ru/users/mbiwa/post45374190/>
4. Значення кольору в китайській культурі [Електронний ресурс] — 2013.— Режим доступу: <http://www.studychinese.ru/articles/8/196/>
5. Символіка кольору в китайській культурі. Частина 1 - Історія. [Електронний ресурс] — 2010.— Режим доступу: <http://color-harmony.livejournal.com/213804.html>
6. Луо Чанпей. Язык и культура. - Пекин: Изд-во "Филология", 1989 (на китайском языке).

TÜRKÇEDE PARA İLE İLGİLİ ATASÖZLERİ ve ANLAMLARI

Dr. Sertan Alibekiroğlu

Gaziantep Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди
(Misafir öğretim görevlisi)

Bilindiği üzere, atasözleri bir milletin, kavmin atalarının, uzun denemelere, gözlemlere, tecrübelerle dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce ve geleceğe öğüt olarak veren ve kalıplaşmış, toplumca benimsenmiş kısa, özlü sözlerdir.

Toplumun malı olan ve ortak düşünceyi yoğun fakat en kısa biçimde anlatan atasözleri, toplumu ilgilendiren sosyal ahlaki ve ekonomik konular başta olmak üzere, hemen her konuda ortaya çıkmış ve toplumun geleceği için yol haritasını çizmeye yarayan önemli bir araç olmuştur. Atasözlerinin ilgilendiği konulardan biri de paradır.

Para, mal (ürün) ya da hizmet (emek) karşılığını temsil eden araç olarak değerlendirilebilir. Tarihte ilk kez paranın, sikke (madeni para) biçiminde Batı Anadolu'da, MÖ 7. yüzyılda Antik Çağ'ın ticaret yolları üzerinde kurulan Lidya'da ortaya çıktığı bilinmektedir. Eski Yunan site devletlerinde kullanılan